

Parlamentul
Republicii Moldova

VO nr. 589

"09" decembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul Legii cu privire la exercitarea profesiei de psiholog.

Anexe:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă;
3. Anexă.

Odnostalco Vladimir
Dorosannasa Alla
Bageuț Fiodor
Mizdunco Vladimir
Ertodicev Vitalii
Burdugo Petru

Deputați în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	503
"10" 12	2020
Ora	

LEGE

cu privire la exercitarea profesiei de psiholog

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare și sfera de aplicare

Prezenta lege stabilește și reglementează condițiile organizatorice și formele de exercitare a profesiei de psiholog, precum și înființarea, organizarea și funcționarea Uniunii Naționale Psihologilor din Republica Moldova (denumită în continuare - *Uniune*).

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

activitate psihologică – ansamblu de servicii psihologice oferite în baza principiilor psihologice, cunoștințelor, modelelor și metodelor psihologice aplicate într-un mod etic și științific, pentru a promova dezvoltarea, bunăstarea și eficiența indivizilor, grupurilor, organizațiilor și societății, inclusiv totalitatea demersurilor desfășurate în vederea asigurării capacității optime de funcționare a individului, familiei sau grupului social din punct de vedere al factorilor psihologici, sociali și comportamentali;

asistență psihologică – ansamblu de activități întreprinse de psiholog îndreptate spre rezolvarea unor situații de criză, sociale, profesionale sau familiale, în vederea valorificării resurselor personale ale beneficiarului și conștientizarea de către acesta a propriilor nevoi și limite;

confidențialitate – atitudine profesională obligatorie a psihologului ce presupune nedivulgarea datelor și informațiilor despre care se ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor profesionale;

psiholog – persoană cu studii superioare în domeniul psihologiei, specializată în înțelegerea și explicarea fenomenelor psihice la nivel de procese, însușiri și comportamente, care poate interveni profesional în funcție de specializare, în baza principiilor științifice și etice, la nivel individual, de grup, organizațional, social, în condiții stabilite prin prezenta lege;

psihoprofilaxie – totalitatea de măsuri cu funcția de a preveni unele acțiuni, tendințe ale omului, care sunt un eventual risc pentru dezvoltarea armonioasă a personalității;

psihodiagnostic – ansamblu de procedee pentru investigația psihologică a indivizilor sau a grupurilor; rezultat al evaluării psihologice;

secret profesional - informația despre solicitarea asistenței psihologice, despre starea sănătății, psihodiagnostic și alte date obținute de psiholog în evaluarea și asistarea beneficiarului;

Psiholog psihoterapeut – este persoana care în afară de facultatea de psihologie a absolvit adițional o formare într-o școală de psihoterapie și oferă intervenție psihologică asupra mecanismelor implicate în sănătate și în boală, în cazurile sub-clinice și de psihopatologie;

Registrul de stat al psihologilor - este destinat colectării, stocării, actualizării și analizei datelor despre psihologii din Republica Moldova. De asemenea, reprezintă un instrument de asigurare a unui management eficient al psihologilor.

Articolul 3. Cadrul juridic al activității psihologului

Cadrul juridic al activității de psiholog se constituie din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte legi care reglementează activitatea menționată din statutul profesiei de psiholog, precum și din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4. Principiile de bază în activitatea psihologică

Activitatea psihologică se realizează în baza următoarelor principii:

- a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- b) respectarea interesului beneficiarului;
- c) confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal;
- d) responsabilitatea profesională a psihologului;
- e) nediscriminarea;
- f) accesibilitatea la servicii de calitate;
- g) transparența informației privind abordarea și metodele de intervenție;
- h) profesionalism;
- i) obiectivitate;
- j) plenitudinea examinărilor.

Capitolul II

EXERCITAREA PROFESIEI DE PSIHOLOG

Articolul 5. Statutul psihologului, exercitarea profesiei de psiholog

(1) Psihologul este persoana calificată și abilitată, conform prezentei legi, să consulte și să ofere asistență psihologică beneficiarilor săi, să practice psihologia.

(2) Profesia de psiholog este liberă și independentă, activitatea realizată de psiholog este activitate de întreprinzător, cu excepția celor ce practică psihologia în instituțiile publice.

(3) Poate exercita profesia de psiholog persoana care:

a) este cetățean al Republicii Moldova cu domiciliul în această țară;

b) deține o diplomă de studii superioare de licență în psihologie, eliberată de o instituție de învățământ din Republica Moldova ori un act de studii de învățământ superior din străinătate în domeniul psihologiei, recunoscut și echivalat în Republica Moldova;

c) posedă limba de stat;

d) este aptă din punct de vedere medical;

e) are o reputație ireproșabilă;

f) a exercitat profesia de psiholog în ultimii 5 ani sau activează ca psiholog din momentul obținerii diplomei de studii specificate la lit. b);

g) este membru a Uniunii;

h) are dreptul să exercite profesia de psiholog în condițiile prezentei legi.

i) Cetățeanul străin sau apatridul are dreptul să exercite profesia de psiholog dacă cunoaște limba de stat și/sau limba minorităților naționale, în a cărei rază teritorială își va desfășura activitatea, și întrunește condițiile prevăzute la alin. (3).

(4) Prin derogare de la alin. (3) poate accede în exercitarea profesiei de psiholog, persoana care deține diplomă de studii superioare de licență, iar pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi întrunește următoarele condiții:

a) a exercitat profesia de psiholog cel puțin 5 ani;

b) a absolvit cursuri de recalificare în psihologie sau deține diploma de studii superioare de master în psihologie.

(5) Prin derogare de la alin. (3) persoanele care dețin diplomă de studii superioare de licență în psihologie, dar nu au exercitat profesia de psiholog în ultimii 5 ani, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, sînt în drept să exercite profesia de psiholog după realizarea cursului de formare profesională inițială, în condițiile stabilite de Uniune.

(6) Exerțitarea profesiei de psiholog se desfășoară:

a) în sistemul public, în care psihologii au, după caz, statutul de funcționar public, cadru didactic și alte funcții, potrivit prevederilor legilor speciale și regulamentelor sau statutelor instituției respective;

b) în sectorul privat, în regim salarial, sau independent cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale altor reglementări și acte normative în vigoare.

Articolul 6. Formarea inițială și continuă a psihologului

- (1) Standardele de formare inițială și continuă a psihologului sunt aprobate de Uniune.
- (2) Standardele de formare continuă a psihologului cu formare în psihoterapie vor fi elaborate conform recomandărilor internaționale.
- (3) În cazul în care psihologul a absolvit un curs de formare continuă organizat în Republica Moldova sau în alt stat de către un furnizor de formare acreditat în statul respectiv, actul care confirmă instruirea este supus procedurii de recunoaștere conform normelor stabilite de Uniune.

Articolul 7. Incompatibilități și restricții

- (1) Exercițarea profesiei de psiholog este incompatibilă cu orice activitate care aduce atingere sau prejudicii demnității profesionale și care încalcă Codul de etică și deontologie al psihologului.
- (2) Nu poate exercita profesia de psiholog:
 - a) persoana care a fost condamnată definitiv, printr-o hotărîre judecătorească, pentru săvîrșirea cu intenție a unei infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, infracțiuni contra familiei și copiilor, infracțiuni privind viața sexuală, infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei.
 - b) persoanei căreia i s-a aplicat interdicția de a exercita profesia de psiholog pe o durată stabilită printr-o hotărîre judecătorească definitivă;
 - c) persoana în privința căreia a fost instituită măsura de ocrotire judiciară.

Articolul 8. Confidențialitatea

- (1) Psihologul este obligat să păstreze secretul profesional și confidențialitatea datelor devenite cunoscute în procesul de asistență psihologică a beneficiarului.
- (2) Colectarea datelor și prezentarea lor terțelor persoane în procesul asistenței psihologice, precum și utilizarea acestor date în scopuri de cercetare, instruire, supervizare, publicații se admite doar cu consimțământului beneficiarului și în condițiile depersonificării datelor personale.
- (3) Excepție de la obligația psihologului de a păstra confidențialitatea o constituie:
 - a) încheierea judecătorească;
 - b) existența situațiilor de risc pentru viața beneficiarului și anturajul acestuia.
- (4) Obligația de a păstra confidențialitatea nu este limitată în timp.

Articolul 9. Domeniile de activitate ale psihologului

Psihologul poate obține una din următoarele specializări:

- a) domeniul clinic și psihoterapie;
- b) domeniul educației și cercetării;
- c) domeniul social;
- d) domeniul muncii, organizațiilor și transportului;
- e) domeniul judiciar;
- f) domeniul apărării, securității naționale și ordinii publice;
- g) domeniul științific;
- h) domeniul sportului.

(2) Psihologul, în baza competenței profesionale dobândite, desfășoară activități profesionale în următoarele direcții:

- a) evaluare psihologică;
- b) intervenție psihologică;
- c) cercetare.

(3) Activitățile prevăzute la alin. (2) pot avea ca beneficiar individul, grupurile de persoane, familiile, organizațiile, instituțiile și comunitățile.

Articolul 10. Drepturile psihologului

Psihologul care își desfășoară activitate profesională în condițiile prezentei legi are următoarele drepturi:

- a) să exercite profesia, respectând bunele practici;
- b) să i se recunoască și să i se respecte, de către angajator, independența profesională precum și treptele de specializare acordate în condițiile legii;
- c) să i se recunoască și să i se respecte statutul profesional;
- d) să stabilească tarife în funcție de complexitatea serviciilor prestate și de calificarea sa profesională;
- e) să acorde servicii pro bono;
- f) să refuze acordarea serviciilor psihologice beneficiarului și, după caz, să rezilieze acordul de prestare a serviciilor atunci când este agresat, defăimat de către beneficiar ori beneficiarul nu respectă normele stabilite de prezenta lege;
- g) să informeze publicul cu privire la exercitarea activității sale, cu respectarea principiului confidențialității;
- h) să se afilieze în asociații profesionale locale, naționale și/sau internaționale;
- i) să desfășoare activitate de cercetare;
- j) să aplice, cu respectarea prevederilor prezentei legi, un model propriu de organizare a procesului de activitate psihologică;

k) să aleagă liber abordări științifice, forme, metode și tipuri de acordare a asistenței psihologice, respectând condițiile prezentei legi;

l) să sesizeze Uniunea atunci când îi sunt încălcate drepturile prin acțiunile altor psihologi sau prin acțiunile autorităților publice.

Articolul 11. Obligațiile psihologului

Psihologul are următoarele obligații:

a) să acționeze cu profesionalism, promptitudine, diligență și bună-credință, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, bunele moravuri și normele deontologice;

b) să practice profesia în conformitate cu prezenta lege;

c) să păstreze confidențialitatea datelor care i-au devenit cunoscute în exercitarea activității sale, cu excepțiile prevăzute de lege;

d) să urmeze cursuri de formare inițială și continuă, în condițiile stabilite de Uniune;

e) să utilizeze tehnicile psihometrice validate de Uniune;

f) să achite cotizația de membru a Uniunii;

g) să respecte Nomenclatorul dosarelor;

h) să respecte Codul de etică și deontologie al psihologului.

Articolul 12. Drepturile beneficiarului de asistență psihologică

(1) Persoanele fizice și juridice sînt în drept să beneficieze de servicii psihologice profesionale, calificate și specializate.

(2) Serviciile psihologice sînt oferite beneficiarului de către psihologul ce întrunește condițiile prezentei legi, în bază de acord al părților.

(3) Beneficiarul are dreptul la libera alegere a psihologului.

(4) Beneficiarul este în drept să accepte sau să respingă tipul și forma serviciilor psihologice ce urmează să i se acorde.

(5) Beneficiarul este în drept să cunoască și să fie informat cu privire la drepturile sale și natura problemelor psihologice, a mijloacelor și metodelor folosite în procesul prestării asistenței psihologice, ținând cont de starea psihologică a acestuia.

(6) Beneficiarul are dreptul să refuze serviciile psihologice la orice etapă de acordare a acestora.

Articolul 13. Obligațiile beneficiarului de asistență psihologică

Beneficiarul de asistență psihologică are următoarele obligații:

a) să urmeze recomandările psihologului;

b) să coopereze cu psihologul în procesul de asistență psihologică;

- c) să informeze psihologul privind existența bolilor/maladiilor care reprezintă un pericol pentru sănătatea lui și/sau a altor persoane;
- d) să respecte drepturile psihologului în cadrul asistenței psihologice;
- e) să-și onoreze obligațiile pecuniare care reiesă din contractual încheiat cu psihologul.

Articolul 14. Raportul dintre psiholog și beneficiar

(1) Raportul dintre psiholog și beneficiar se întemeiază pe respect și încredere reciprocă și pe dreptul la opțiune al beneficiarului.

(2) Psihologul este obligat să informeze beneficiarul asupra metodelor de lucru, potențialele riscuri pe care le comportă acordarea asistenței psihologice, precum și asupra riscului unui eventual refuz de acordare a unei astfel de asistențe.

(3) Psihologul are dreptul să refuze acordarea asistenței psihologice, în următoarele cazuri:

- a) nerespectarea de către beneficiar a obligațiilor acestuia;
- b) depistarea/suspiciunea tulburarilor mentale și de comportament identificate în timpul de evaluare și asistență psihologică;
- c) în lipsa unor competențe profesionale specifice.

(4) Beneficiarii care necesită îngrijiri medicale specializate, se referă către instituțiile medico-sanitare de profil, ținând cont de acordul acestora.

(5) Asistența psihologică este oferită beneficiarului doar în baza acordului, iar în cazul minorilor, este solicitat acordul reprezentantului legal al acestuia, cu excepția primei ședințe, respectînd interesul superior al copilului.

(6) Acordul dintre psiholog și beneficiar poate prevedea modalitatea, tipul, durata de acordare a asistenței psihologice, precum și alte detalii stabilite de părți.

(7) Psihologul nu poate împiedica beneficiarul de a se adresa unui alt psiholog.

Articolul 15. Raportul dintre psihologi

Raportul dintre psihologi se întemeiază pe corectitudine, colaborare, respect reciproc a reputației profesionale, solidaritate de breaslă.

Articolul 16. Modul de apărare a drepturilor psihologului

Drepturile profesionale ale psihologului sunt apărate în cadrul Uniunii sau, după caz, în instanța de judecată.

Articolul 17. Treptele de specializare ale psihologului

(1) În exercitarea profesiei, în funcție de studiile absolvite, superioare de licență, masterat sau doctorat, de formarea profesională, stagii de specializare sau alte forme de perfecționare precum și de experiența profesională dovedită a solicitantului, Uniunea acordă următoarele trepte de specializare:

- a) psiholog;
- b) psiholog-psihoterapeut practicant.

(2) Este în drept să obțină treapta de psiholog absolventul studiilor superioare de licență în psihologie care nu a desfășurat activitate practică în psihologie.

(3) Psihologul își începe activitatea profesională în regim de supervizare. Condițiile de supervizare, durata supervizării, durata cursurilor de formare inițială, sunt stabilite de Uniune.

(4) Psihologul este în drept să realizeze ședințe de consiliere psihologică și psihoterapie.

(5) Este în drept să obțină treapta de psiholog-psihoterapeut psihologul care are o experiență profesională efectivă de cel puțin 3 ani și confirmă absolvirea cursurilor de formare în psihoterapie, potrivit standardelor internaționale în domeniu.

(6) Accederea la treptele de specializare precum și procedura de specializare în psihoterapie este reglementată prin Regulamentul aprobat de Uniune.

Articolul 18. Asistența psihologică

(1) În condițiile prezentei legi asistența psihologică poate fi oferită atât în sectorul public, de psihologul anagajat în instituția publică, cât și cel privat, de psihologul angajat sau de psihologul independent cu drept de liberă practică.

(2) Standardele de calitate privind asistența psihologică se aprobă de Uniune.

(3) La elaborarea și aprobarea standardelor de calitate privind asistența psihologică, Uniunea va ține cont de domeniile de activitate ale psihologului.

Articolul 19. Libera practică a psihologului

(1) Dreptul de liberă practică implică exercitarea activității psihologului în conformitate cu prevederile prezentei legi și asumarea deplină a răspunderii pentru calitatea actului profesional în raport cu beneficiarii, cu respectarea reglementărilor specifice în domeniu.

(2) Persoanele atestate ca psihologi de autoritățile competente ale altor state, dobândesc dreptul de liberă practică în urma recunoașterii profesionale, pe bază de reciprocitate stabilită prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Profesia de psiholog de liberă practică poate fi exercitată în una din următoarele forme:

a) cabinet al psihologului;

b) cabinet asociat.

(4) În cabinetul psihologului își exercită activitatea un singur psiholog (fondatorul cabinetului). Cabinetul psihologului activează și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică.

(5) Cabinetul asociat este fondat din doi sau mai mulți psihologi (fondatori ai cabinetului). Psihologii își exercită profesia de sine stătător. Cabinetul asociat este persoană juridică ce dispune de conturi în bancă și are dreptul să dețină ștampilă. Raporturile dintre psihologi și cabinetul asociat sînt reglementate în bază de contract/acord.

(6) Procedura de organizare a activității profesionale în una din formele de exercitare a profesiei de psiholog de liberă practică este reglementată de Uniune.

Articolul 20. Înregistrarea dreptului de exercitare a profesiei de psiholog

(1) Indiferent de sectorul și forma de activitate, psihologul are obligația de a se înregistra la Uniune și a obține Certificatul de exercitare a profesiei de psiholog.

(2) Modelul de cerere și lista actelor necesare vor fi stabilite de Uniune.

(3) În termen de 15 zile lucrătoare din data depunerii cererii și prezentării actelor, Uniunea eliberează psihologului Certificatul de exercitare a profesiei de psiholog.

(4) Cabinetului psihologului sau cabinetului asociat de psihologi i se eliberează, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, un extras din Registru, care servește drept temei pentru punerea la evidența fiscală, pentru confecționarea ștampei și deschiderea conturilor bancare.

(5) Psihologul este în drept să modifice forma de organizare a activității de psiholog în condițiile prezentei legi.

(6) Refuzul privind înregistrarea dreptului de exercitare a profesiei de psiholog, înregistrare a cabinetului psihologului și a cabinetului asociat de psihologi poate fi atacat în instanța de judecată.

(7) Informația despre psihologii cu drept de exercitare a profesiei de psiholog, cabinetele de psihologi și cabinetele asociate de psihologi se consemnează în Registrul psihologilor din Republica Moldova, conform modelului elaborat și aprobat de Uniune.

Capitolul III

UNIUNEA NAȚIONALĂ A PSIHOLOGILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 21. Uniunea Națională a Psihologilor din Republica Moldova

(1) Uniunea reprezintă o organizație profesională autonomă, apolitică și nonprofit, din care fac parte toți psihologii din Republica Moldova în condițiile prezentei legi.

(2) Uniunea are statut de persoană juridică de drept public.

(3) Uniunea reprezintă profesia de psiholog în raport cu autoritățile publice naționale, organizațiile internaționale și mediul de afaceri.

(4) Bugetul Uniunii se formează din:

- a) cotizații ale psihologilor;
- b) taxe pentru stabilirea treptelor de specializare;
- c) taxe pentru acreditarea programelor;
- d) alte plăți neinterzise de lege.

(5) Mijloacele financiare disponibile ale Uniunii pot fi utilizate pentru:

- a) organizarea și funcționarea Uniunii;
- b) retribuirea muncii personalului;
- c) achiziția de bunuri, servicii și lucrări necesare bunei desfășurări a activității Uniunii;
- d) acordarea de burse prin concurs psihologilor;
- e) acordarea de premii psihologilor pentru rezultate profesionale deosebite;
- f) acoperirea altor cheltuieli aprobate de Congres.

(6) Organele de conducere ale Uniunii sunt:

- a) Congresul;
- b) Președintele;
- c) Biroul executiv.

Articolul 22. Atribuțiile Uniunii

Uniunea realizează următoarele atribuții:

- a) reprezintă drepturile și interesele psihologilor cu drept de exercitare a profesiei de psiholog;
- b) reprezintă interesele membrilor săi în fața autorităților publice și administrative, precum și în organismele profesionale internaționale;
- c) asigură respectarea cadrului organizatoric pentru exercitarea profesiei de psiholog în condițiile prezentei legi;
- d) instituie standarde de calitate a serviciilor psihologice;
- e) instituie cadrul de promovare și de dezvoltare a competenței profesionale;
- f) instituie și promovează norme deontologice în exercitarea profesiei de psiholog;

- g) reprezintă profesia de psiholog în raport cu mediul de afaceri;
- h) asigură dezvoltarea profesională a psihologilor;
- i) aprobă tehnicile psihometrice;
- j) ține evidența psihologilor din Republica Moldova;
- k) atestă dreptul de exercitare a profesiei de psiholog și gestionează Registrul psihologilor din Republica Moldova;
- l) aplică sancțiuni disciplinare psihologilor;
- m) exercită alte atribuții stabilite de prezenta lege.

Articolul 23. Principiile de organizare și funcționare ale Uniunii

- (1) Organizarea și funcționarea Uniunii se bazează pe principiile teritorialității și reprezentativității.
- (2) Organele de conducere ale Uniunii adoptă decizii prin vot deschis.
- (3) Alegerea membrilor în organele de conducere ale Uniunii se face prin vot secret.

Articolul 24. Organizarea teritorială a Uniunii

- (1) Organizarea și funcționarea Uniunii se realizează la nivel național și regional.
- (2) Uniunea stabilește numărul de subdiviziuni regionale.

Articolul 25. Congresul Uniunii

- (1) Congresul Uniunii (în continuare – *Congres*) este organul suprem de conducere al Uniunii și se constituie din delegați aleși de subdiviziunile sale.
- (2) Durata mandatului, procedura de delegare și numărul de psihologi delegați la Congres se stabilesc prin Statutul Uniunii, în funcție de numărul de membri ai subdiviziunilor sale.
- (3) La Congres participă și membrii în exercițiu ai Biroului executiv al Uniunii, care au drept de vot numai dacă au și calitatea de delegat.
- (4) La Congres pot fi invitate oficialități, personalități din domeniu, reprezentanți ai diferitor instituții, organizații profesionale din țară și din străinătate, reprezentanți ai mediului de afaceri.
- (5) Congresul se convoacă în ședință ordinară o dată pe an. În caz de necesitate, Congresul se convoacă în ședințe extraordinare.
- (6) Congresul ordinar și cel extraordinar se convoacă la propunerea Biroului executiv al Uniunii, la propunerea președintelui sau la cererea a 1/3 din numărul membrilor Uniunii.
- (7) Congresul este deliberativ în prezența a 2/3 din numărul delegaților aleși și adoptă hotărâri cu votul majorității simple, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

Articolul 26. Atribuțiile Congresului

- (1) Congresul are următoarele atribuții:
 - a) adoptă Statutul Uniunii, structurile administrative ale Uniunii, înființarea de noi comisii sau restructurarea celor existente;
 - b) adoptă Codul de etică și deontologie al psihologului;
 - c) adoptă hotărâri și programe privind formarea inițială și continuă, calificarea și specializarea psihologilor;
 - d) adoptă hotărâri privind stabilirea relațiilor de colaborare ale Uniunii cu autoritățile publice și cu foruri profesionale și științifice din țară și străinătate;
 - e) adoptă însemnele Uniunii, elaborate și propuse de către Biroul executiv al Uniunii;
 - f) aprobă cotizația anuală, nivelul taxelor necesare acoperirii costurilor de atestare și a altor servicii prestate, precum și plafonul costurilor pentru serviciile prestate de psihologii psivați.
 - g) planifică și adoptă bugetul de venituri și cheltuieli al Uniunii;
 - h) aprobă rapoartele de activitate ale Biroului executiv, ale Comisiei de etică, deontologie și litigii, ale Comisiei pentru știință, cercetare și formare profesională și ale Comisiei de cenzori.
 - i) desfășoară și alte atribuții ce derivă din prezenta lege.
- (2) Congresul alege și revocă:
 - a) președintele Uniunii;
 - b) secretarul Biroului executiv;
 - c) președinții, membrii, membrii supleanți ai tuturor comisiilor;
 - d) membrii în Biroul executive.
- (3) Hotărârile Congresului sînt obligatorii pentru toți membrii Uniunii.
- (4) Hotărârile Congresului pot fi atacate în instanța de judecată.

Articolul 27. Comisiile de bază ale Uniunii

- (1) În cadrul Uniunii își desfășoară activitatea următoarele comisii de bază:
 - a) Comisia de cenzori;
 - b) Comisia de etică, deontologie și litigii;
 - c) Comisia pentru știință, cercetare și formare profesională.
- (2) Comisia de cenzori exercită controlul activității economico-financiare a Uniunii. Este constituită din 3 membri, dintre care cel puțin unul cu studii economice și cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani.

(3) Comisia de etică, deontologie și litigii, este constituită din 9 membri și exercită următoarele atribuții:

- a) examinează plîngerile privind acțiunile psihologilor;
- b) examinează cazurile de încălcare de către psihologi a disciplinei și normelor de etică profesională;
- c) intentează proceduri disciplinare în privința psihologilor;
- d) adoptă decizii corespunzătoare în procedura disciplinară;
- e) soluționează litigiile dintre psihologi, dintre psihologi și beneficiari, precum și dintre psihologi și angajatorii acestora în problemele legate de exercitarea profesiei.

(4) Comisia pentru știință, cercetare și formare profesională este constituită din 9 membri, și exercită următoarele atribuții:

- a) examinează dosarele și decide asupra admiterii în exercitarea profesiei de psiholog;
- b) stabilește treptele de specializare ale psihologilor;
- c) asigură procesul de instruire inițială și continuă a psihologilor;
- d) exercită și alte atribuții ce derivă din prezenta lege.

(5) Comisiile Uniunii se subordonează Congresului.

(6) Președinții, membrii și membrii supleanți ai Comisiilor sînt aleși de Congres, prin vot secret, pentru un mandat de 3 ani.

(7) Activitatea Comisiilor este organizată de președinții acestora, în baza Regulamentelor aprobate la Congres.

(8) Ședințele comisiilor sunt convocate de președinții acestora sau de președintele Uniunii ori de cîte ori este necesar, dar nu mai rar de cît o dată în lună.

(9) Ședințele Comisiilor sînt deliberative dacă sunt prezenți 2/3 din numărul membrilor acestora. Hotărîrile comisiilor se adoptă cu votul majorității simple a membrilor prezenți.

(10) Ședințele Comisiei de cenzori sînt deliberative dacă participă toți membrii, iar hotărîrile se aprobă cu votul unanim al celor aleși.

(11) La ședințele comisiilor pot fi invitați și reprezentanți ai ministerelor de resort, reprezentanți ai mediului academic, pentru a fi consultați.

(12) Ședințele comisiilor sînt publice.

Articolul 28. Auditul financiar

(1) Modul de gestionare a mijloacelor acumulate în bugetul Uniunii se verifică o dată la 3 ani printr-un audit independent.

(2) La decizia Congresului, auditul financiar poate fi realizat și mai des.

Articolul 29. Alegerea și revocarea președintelui Uniunii

(1) Uniunea este condusă de un președinte, ales de Congres pentru un mandat de 3 ani.

(2) Persoana care candidează la poziția de președinte trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie membru al Uniunii;
- b) să aibă o vechime de activitate în domeniul psihologiei, de cel puțin 10 ani;
- c) să fie o persoană notorie;
- d) să aibă o reputație ireproșabilă.

(3) Alegerea președintelui Uniunii se face cu votul majorității simple a delegaților prezenți la Congres.

(4) Una și aceeași persoană poate fi aleasă în calitate de președinte al Uniunii pentru cel mult două mandate consecutive.

(5) În caz de boală sau de absență a președintelui Uniunii, atribuțiile acestuia sunt exercitate de un președinte de Comisie, delegate de președintele Uniunii.

(6) Președintele Uniunii poate fi revocat înainte de expirarea mandatului în următoarele cazuri:

- a) retragerea calității de membru al Uniunii;
- b) comiterea unor fraude sau neregularități constatate de către Comisia de cenzori;
- c) imposibilitatea exercitării mandatului pe o durată mai mare de 6 luni.

Articolul 30. Atribuțiile președintelui Uniunii

Președintele Uniunii are următoarele atribuții:

- a) conduce ședințele Uniunii și activitatea Biroului executiv;
- b) reprezintă Uniunea în raport cu autoritățile publice naționale, cu organizațiile internaționale și cu mediul de afaceri;
- c) propune Biroului executiv convocarea Congresului;
- d) planifică activitatea Biroului executiv și elaborează proiectul de buget al Uniunii;
- e) coordonează activitatea comisiilor Uniunii;
- f) coordonează și monitorizează activitatea subdiviziunilor regionale;
- g) asigură publicarea pe pagina web oficială a Uniunii a deciziilor privind aplicarea sancțiunilor stabilite de Comisia de etică, deontologie și litigii, precum și a deciziilor Comisiei pentru știință, cercetare și formare profesională;
- h) este ordonator de credite în limita devizului de cheltuieli;
- i) asigură integritatea patrimoniului Uniunii.

Articolul 31. Componența Biroului executiv al Uniunii

- (1) Biroul executiv al Uniunii este alcătuit din 9 membri, după cum urmează:
 - a) președintele Uniunii;
 - b) secretarul Biroului executiv;
 - c) președintele Comisie pentru știință, cercetare și formare profesională;
 - d) președintele Comisie de etică, deontologie și litigii;
 - e) președintele Comisiei de cenzori;
 - f) patru membri propuși de Congres.
- (2) Ședințele Biroului executiv sunt deliberative dacă la ele sunt prezenți 2/3 din numărul membrilor săi.
- (3) Biroul executiv adoptă hotărâri cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor prezenți.
- (4) Toți membrii Biroului executiv au drept de vot.
- (5) Activitatea de membru al Biroului executiv se exercită în baza unei remunerații, a cărei valoare se stabilește de către Congres.
- (6) Hotărârile Biroului executiv pot fi atacate în instanța de judecată.

Articolul 32. Atribuțiile Biroului executiv

Biroul executiv este organul executiv al Uniunii, care are următoarele atribuții:

- a) aprobă contractele și angajamentele semnate de președintele Uniunii, a căror valoare depășește cuantumul a 10 salarii medii lunare pe economie;
- b) eliberează avizul pentru metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică, precum și modul de utilizare a acestora;
- c) monitorizează și aprobă lista de furnizori pentru formarea profesională a psihologilor;
- d) adoptă rezoluții și recomandări privind participarea la îndeplinirea programelor științifice ale instituțiilor de învățământ superior și actelor de cercetare în domeniul psihologiei;
- e) asigură măsuri organizatorice pentru ținerea Registrului psihologilor din Republica Moldova;
- f) emite decizii privind aplicarea hotărârilor luate în cadrul Congresului;
- g) exercită controlul asupra executării deciziilor adoptate de Congres și de Comisii;
- h) acordă avize consultative și formulează propuneri pentru proiectele de acte normative, reglementările și normele de exercitare a profesiei în toate domeniile de activitate specific psihologiei;

- i) colaborează cu autoritățile publice la elaborarea strategiei de dezvoltare a activităților psihologice;
- j) stabilește cuantumul salariilor angajaților Uniunii;
- k) propune nivelul taxelor pentru serviciile prestate de psihologi de liberă practică;
- l) colaborează cu instituțiile publice în stabilirea direcțiilor de dezvoltare și de perfecționare a învățământului universitar și postuniversitar în concordanță cu cerințele și standardele internaționale și cu legislația națională;
- m) elaborează Regulamentul de organizare și desfășurare a Congresului, organizează desfășurarea lucrărilor Congresului și a altor manifestări profesionale;
- n) elaborează Codul de etică și deontologie al profesiei de psiholog;
- o) oferă consultanță Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru recunoașterea și echivalarea diplomelor și înregistrează psihologi din alte state sau apatrizi care au dreptul de exercitare a profesiei de psiholog pe teritoriul Republicii Moldova;
- p) eliberează psihologilor legitimația ce atestă calitatea de membru al Uniunii și Certificatul de exercitare a profesiei de psiholog;
- q) sesizează organele de drept și autoritățile competente ori de câte ori deține informații privind persoane care exercită ilegal profesia de psiholog.

Articolul 33. Dobândirea statutului de membru al Uniunii

- (1) Pentru a dobândi calitatea de membru al Uniunii, solicitantul depune la Biroul executiv, următoarele acte:
 - a) cererea privind intenția de a exercita profesia de psiholog;
 - b) CV-ul;
 - c) copia actului de identitate;
 - d) copia diplomei de studii;
 - e) actele ce confirmă experiența profesională;
 - f) cazierul judiciar;
 - g) certificatul medical.
- (2) Termenul de examinare a dosarului este de 15 zile lucrătoare.
- (3) Calitatea de membru al Uniunii se confirmă prin legitimația de membru, parafă și Certificatul de exercitare a profesiei de psiholog.
- (5) Psihologii sunt înscrși în Registrul psihologilor din Republica Moldova, care se accesează prin intermediul paginii web oficiale a Uniunii.

(6) Biroul executiv, în termen de cel mult 30 zile lucrătoare de la data admiterii persoanei în profesia de psiholog, include psihologul în Registrul psihologilor din Republica Moldova.

(7) Psihologul a cărui activitate a încetat este exclus din Registrul psihologilor din Republica Moldova.

Articolul 34. Suspendarea statutului de membru al Uniunii

(1) Statutul de membru al Uniunii poate fi suspendat la cererea psihologului sau din oficiu.

(2) Statutul de membru al Uniunii se suspendă din oficiu, prin decizia Comisiei de deontologie și litigii, în următoarele cazuri:

a) aplicarea interdicției de a exercita profesia de psiholog, dispusă printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pe perioada aplicării interdicției;

b) neachitarea cotizației de membru, pentru o perioadă de 3 luni;

c) pe durata anchetării psihologului de către Comisia de etică, deontologie și litigii, în cazul în care suspendarea activității psihologului este necesară pentru a preveni cauzarea unor prejudicii morale, dar nu mai mult de o lună;

d) neacumularea numărului minim necesar de ore pentru instruirea profesională.

(3) Pe durata suspendării statutului de membru al Uniunii, drepturile și obligațiile ce decurg din prezenta lege se suspendă.

(4) Decizia de suspendare a statutului de membru al Uniunii se adoptă doar după audierea psihologului sau examinarea explicațiilor scrise ale acestuia.

(5) Dreptul de a profesa se redobândește la cerere, după dispariția circumstanțelor care au cauzat suspendarea.

Articolul 35. Retragerea statutului de membru al Uniunii

(1) Statutul de membru al Uniunii poate fi retras în următoarele cazuri:

a) cu titlu de sancțiune aplicată psihologului de către Comisia de etică, deontologie și litigii;

b) în temeiul hotărârii judecătorești rămase definitive.

(2) Decizia de retragere a statutului de membru a Uniunii se adoptă doar după audierea psihologului sau examinarea explicațiilor scrise ale acestuia pentru situația specificată la alin. (1) lit. a) a prezentului articol.

(4) Calitatea de membru a Uniunii retrasă poate fi redobândită, în condițiile stabilite de Uniune, nu mai devreme de 1 an de la pierderea acesteia.

(5) Decizia de retragere a dreptului de exercitare a profesiei de psiholog poate fi atacată în instanța de judecată.

Articolul 36. Drepturile și obligațiile membrilor Uniunii

(1) Membrii Uniunii au următoarele drepturi:

- a) să aleagă și să fie aleși în organele de conducere ale Uniunii;
- b) să obțină informație privind activitatea Uniunii;
- c) să solicite Uniunii apărarea drepturilor și a reputației profesionale;
- d) să participe la întrunirile și manifestările Uniunii și să fie informați în timp util despre aceasta;

- e) să utilizeze însemnele Uniunii;
- f) să conteste deciziile organelor Uniunii;
- g) să facă parte din asociații sindicale sau obștești;
- h) să participe la cursurile de formare profesională organizate de Uniune;
- h) să ceară convocarea Congresului.

(2) Membrii Uniunii au următoarele obligații:

- a) să exercite cu demnitate profesia de psiholog manifestând un comportament corespunzător statutului profesional;
- b) să cunoască și să respecte cu bună-credință prevederile Statutului Uniunii, hotărârile organelor de conducere ale Uniunii și obligațiile lor profesionale;
- c) să cunoască și să respecte Codul de etică și deontologie;
- d) să îndeplinească sarcinile ce le-au fost încredințate în calitate de membri ai Uniunii;
- e) să participe la ședințele organelor de conducere ale Uniunii la care au fost delegați;
- f) să exercite atribuțiile ce le revin în calitate de reprezentanți sau membri ai organelor de conducere ale Uniunii;
- g) să comunice existența unor conflicte de interes personal la examinarea subiectelor în cadrul organelor de conducere din care fac parte;
- h) să soluționeze divergențele cu alți psihologi, în primul rând, prin intermediul Uniunii;
- i) să nu cauzeze prejudicii reputației Uniunii și/sau a membrilor acestuia;
- j) să achite cotizația de membru al Uniunii în termenele stabilite în Statutul Uniunii.

Articolul 37. Răspunderea disciplinară a membrului Uniunii

(1) Psihologul poartă răspundere pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi și a Codului de etică și deontologie.

(2) Comisia de etică, deontologie și litigii examinează încălcările admise de psiholog, și aplică, în raport cu gravitatea abaterii, următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) muștrare;
- c) muștrare aspră;
- d) suspendarea activității de psiholog pe o durată de la o lună la 6 luni.

(3) Comisia de deontologie și litigii, în termen de 3 zile lucrătoare de la data sesizării sau autosesizării, va desemna din componența sa membrii responsabili de efectuarea anchetei pe marginea faptei comise de psiholog.

(4) Membrii Comisiei de etică, deontologie și litigii responsabili de efectuarea anchetei de serviciu vor prezenta un raport narativ pe marginea celor constatate, la care vor anexa toate probele administrate în procesul desfășurării anchetei.

(5) După recepționarea raportului, președintele Comisiei de etică, deontologie și litigii va fixa ședința de audiere a psihologului supus procedurii disciplinare, care nu poate avea loc mai devreme de 15 zile calendaristice de la data recepționării raportului.

(6) O copie a raportului, împreună cu citația la ședința de audiere, se expediază prin scrisoare recomandată psihologului supus procedurii disciplinare, comunicându-i-se în același timp dreptul de a prezenta explicații și probe în apărarea sa cel târziu cu 5 zile lucrătoare înainte de data fixată pentru audierea acestuia.

(7) În ședința de audiere, drepturile psihologului supus procedurii disciplinare pot fi apărate de un reprezentant delegat de către acesta.

(8) Explicațiile și dezbaterile participanților la ședința de audiere se consemnează într-un proces-verbal întocmit de către unul din membrii Comisiei de etică, deontologie și litigii.

(9) După finalizarea ședinței de audiere, Comisia de etică, deontologie și litigii se retrage pentru adoptarea deciziei pe marginea procedurii disciplinare, care va fi comunicată psihologului cel târziu după 3 zile lucrătoare de la data desfășurării ședinței de audiere.

(10) Decizia va cuprinde constatările din raportul narativ, explicațiile psihologului supus procedurii disciplinare sau ale reprezentantului acestuia, considerentele Comisiei de etică, deontologie și litigii privind reținerea sau respingerea argumentelor din raportul narativ sau din explicațiile psihologului și, după caz, decizia de aplicare a sancțiunii sau clasarea procedurii disciplinare, cu indicarea dreptului de a contesta decizia în instanța de judecată.

(11) Răspunderea disciplinară pentru cauzarea de prejudicii prin încălcarea obligațiilor sale profesionale nu scutește psihologul de răspundere civilă, penală sau contravențională.

(12) Procedura disciplinară nu poate fi intentată, iar cea intentată este clasată dacă din momentul comiterii faptei au trecut 3 ani;

(13) Sancțiunea disciplinară se aplică în cel mult două luni de la data constatării faptei ca fiind considerată încălcare în condițiile prezentei legi.

Articolul 38. Continuitatea studiilor în psihologie

În exercitarea profesiei de psiholog, continuitatea studiilor în psihologie se realizează prin:

- a) pregătirea profesională continuă, conform calendarului de evenimente continue elaborat și aprobat de Uniune;
- b) perfecționarea sistematică a cunoștințelor și abilităților practice ale psihologilor la cursuri de formare profesională și la alte forme de stagiere în țară sau în străinătate;
- c) stimularea activității psihologice de înaltă calificare.

Articolul 39. Ziua profesională a psihologului

Ziua de _____ se stabilește ca fiind Ziua psihologului din Republica Moldova.

Capitolul IV

ATRIBUȚIILE ENTITĂȚILOR PUBLICE ȘI PRIVATE ÎN DOMENIUL REGLEMENTĂRII PROFESIUNII DE PSIHOLOG

Articolul 40. Atribuțiile autorităților publice

- (1) Autoritățile publice realizează următoarele atribuții:
 - a) elaborează, coordonează și monitorizează implementarea documentelor de politici în domeniul psihologiei;
 - b) asigură, prin intermediul subdiviziunilor și structurilor specializate, procesul de asistență psihologică al beneficiarilor;
 - c) asigură, în parteneriat cu Uniunea Psihologilor din Republica Moldova, instruirea psihologilor din cadrul subdiviziunilor;
 - d) contribuie la asigurarea condițiilor favorabile persoanelor implicate în realizarea misiunilor de apărare, securitate, menținere a ordinii publice.

Articolul 41. Colaborarea autorităților publice și instituțiilor private cu Uniunea Națională a Psihologilor din Republica Moldova

- (1) Autoritățile publice centrale, autoritățile publice locale, prestatorii de servicii publice sau private, instituțiile socio-medice, alte tipuri de instituții care au prevăzut în statutul de personal unitatea de psiholog:
 - a) se vor conforma normelor prezentei legi;
 - b) vor informa Uniunea cu privire la raporturile de muncă cu psihologul din instituție;

c) vor recunoaște treptele de specializare ale psihologilor stabilite în condițiile prezentei legi.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 42. Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare după 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 43. Dispoziții tranzitorii

(1) Prin derogare de la art. 26 alin. (6), în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de comun cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va forma o comisie specială pentru pregătirea și convocarea primului Congres al Uniunii Naționale a Psihologilor din Republica Moldova.

(2) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale numește președintele comisiei speciale pentru pregătirea și convocarea primului Congres al Uniunii Naționale a Psihologilor din Republica Moldova.

(3) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării delegă reprezentantul Ministerului în cadrul comisiei specială pentru pregătirea și convocarea primului Congres al Psihologilor din Republica Moldova.

(4) Congresul se va convoca în cel mult 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Prin derogare de la art. 26 alin. (6), Congresul Uniunii, convocat conform prezentului articol, se va considera deliberativ dacă la acesta vor participa 2/3 din numărul psihologilor care sunt angajați sau prestează servicii în calitate de psiholog.

(6) Prima ședință a Congresului Uniunii va fi prezidată de președintele comisiei speciale prevăzute la alin. (1), după care această comisie își va înceta activitatea.

(7) După adoptarea statutului profesiei de psiholog, psihologii își vor exercita profesia în una din formele alese, potrivit prezentei legi.

(8) După intrarea în vigoare a prezentei legi, persoanele care dețin studii în psihologie sau întrunesc condițiile prevăzute la art. 5 alin. (4) pot exercita în continuare profesia de psiholog numai dacă vor adera în termen de 5 luni la Uniunea Națională a Psihologilor din Republica Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege a fost elaborat de către un grup de deputați și Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de lege privind exercitarea profesiei de psiholog, constituit pe platforma Comisiei protecție social, sănătate și familie, prezidat de vicepreședintele Comisie, deputatul Vladimir Odnostalco.

Din grupul de lucru au făcut parte reprezentanții mediului academic, psihologi practicieni, psihologi care activează sau au activat în instituțiile publice.

Proiectul de lege a fost consultat cu reprezentanții Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor.

De asemenea, în cadrul procesului de elaborare a inițiativei legislative a fost consultată și opinia consultantului național contractat de Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitate de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women).

2. Condițiile care au impus elaborarea proiectului de act normative și finalitățile urmărite

Domeniul activității psihologice devine tot mai important. În mod deosebit necesitatea reglementării juridice a activității de psiholog a fost accentuată în perioada stării de pandemie.

Zilnic, tot mai multe persoane necesită asistență psihologică și, din păcate, sunt frecvente cazurile când serviciile psihologice sunt oferite de către persoane necalificate și în condiții necorespunzătoare.

Or, activitatea psihologică presupune și respectarea principiilor de bază, pregătire în psihologie conform standardelor universitare, respectarea metodelor psihologice și aplicarea acestora într-un mod corespunzător pentru a promova dezvoltarea, bunăstarea și eficiența indivizilor, grupurilor, organizațiilor și societății per ansamblu.

Ținând cont de importanța activității psihologice în sporirea calității vieții cetățenilor prin intervenție în toate etapele existenței unui individ, asistarea persoanelor în rezolvarea unor situații de criză, sociale, profesionale sau familiale, în vederea valorificării resurselor personale, conștientizarea propriilor nevoi și limite, restructurarea personalității și a mecanismelor de a face față factorilor stresogeni, devine absolut necesar ca acest domeniu să beneficieze de atenție sporită din partea statului, de constientizare a importanței și impactului factorilor psihici asupra vieții din partea juriștilor, medicilor, pedagogilor, organizațiilor, dar mai ales din partea cetățenilor.

Actualmente, sistemul național de prestare a serviciilor psihologice se confruntă cu deficiențe majore de activitate: lipsa standardelor, salarizare psihologilor la cel mai de jos nivel, lipsa unui organ de reglementare a activității de psiholog și supraveghere, etc.

Soluționarea acestor probleme, dar și a altor ce se propun a fi rezolvate, constituie o condiție esențială pentru asigurarea calității prestării serviciilor psihologice, motiv care a servit la crearea unui grup de lucru pe platforma Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie în scopul elaborării proiectului de lege privind exercitarea profesiei de psiholog.

Din grupul de lucru au făcut parte reprezentanți ai mediului academic, psihologi ce activează în diferite structuri ale statului: educație, sănătate, apărare, psihologi de liberă practică, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și nu în ultimul rând, mediul academic

Proiectul de lege a fost elaborat pentru a unifica standardele privind asistența psihologică, furnizarea de servicii psihologice de calitate.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul de lege stabilește și reglementează condițiile organizatorice și formele de exercitare a profesiei de psiholog, precum și înființarea, organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Psihologilor din Republica Moldova.

Astfel, sînt reglementate condițiile pentru exercitarea profesiei de psiholog și anume:

- Psihologul trebuie să dețină diplomă de studii superioare de licență în psihologie; să fie apt din punct de vedere medicală, să nu fie condamnat pentru săvîrșirea cu intenție a unei infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, infracțiuni contra familiei și copiilor, infracțiuni privind viața sexuală, infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei.

- Psihologul este obligat să păstreze secretul profesional și confidențialitatea datelor care i-au devenit cunoscute în procesul de asistență a beneficiarului, să participe la procesul de instruire continuă.

Proiectul de lege reglementează drepturile și obligațiile psihologului și ale beneficiarului de asistență psihologică, raportul dintre psiholog și beneficiar, condițiile de desfășurare a activității de către psihologii de liberă practică.

Un capitol separat al proiectului de lege se referă la Uniunea Națională a Psihologilor din Republica Moldova, care este o organizație profesională autonomă, apolitică și nonprofit, din care fac parte toți psihologii din Republica Moldova.

Uniunea Națională a Psihologilor din Republica Moldova reprezintă profesia de psiholog în raport cu autoritățile naționale și internațională, reprezintă interesele psihologilor, instituie standard de calitate a serviciilor psihologice, asigură dezvoltarea profesională a psihologilor, aprobă tehnicile psihometrice, atestă dreptul de exercitare a profesiei de psiholog.

Nu în ultimul rind, proiectul de lege reglementează atribuțiile autorităților publice centrale în domeniul reglementării profesiei de psiholog.

Sperăm ca proiectul de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog va prezenta un cadrul legislativ suficient, care va asigura securitatea socială și va menține bunăstarea psihologică a populației din Republica Moldova prin crearea de garanții ale drepturilor cetățenilor de a beneficia de servicii psihologice calificate; va reglementa modul de exercitare a profesiei de psiholog și relațiile ce apar în procesul de prestare a serviciilor psihologice populației; va genera consolidarea profesioniștilor, precum și va contribui la ridicarea nivelului calității vieții în rândul cetățenilor și a serviciilor psihologice prestate de către psihologi calificați; va contribui la promovarea cooperării între instituțiile publice și private naționale și internaționale.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege necesită cheltuieli de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normative în vigoare

Aprobarea proiectului va necesita modificarea cadrului normative ce reglementează aspect ce țin de activitatea psihologilor în instituțiile publice, salarizarea acestora.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege a fost elaborat în colaborare cu un grup de profesioniști. Informația despre ședințele grupului de lucru a fost publică, astfel fiind asigurată transparența procesului decizional.

8. Constatările expertizei juridice

În procesul de elaborare a proiectului au fost implicate subdiviziunile specializate ale Parlamentului Republicii Moldova care au oferit suport juridic Grupului de lucru.

Odnovalco Vladimir

**Componența Grupului de lucru pentru definitivarea proiectului de lege cu privire la
exercitarea profesiei de psiholog**

1. **Odnostalco Vladimir**, deputat, Președinte al Grupului de lucru;
2. **Vîrlan Maria**, Decan, Universitatea pedagogică de Stat „Ion Creangă”;
3. **Tolstaia Svetlana**, Universitatea de Stat din Moldova;
4. **Goncear Valeria**, Universitatea de Stat din Moldova;
5. **Gorea Svetlana**, Direcția generală educație, tineret și sport, Centrul psiho-socio-pedagogic;
6. **Maximenco Lilia**, Direcția generală educație, tineret și sport, Centrul psiho-socio-pedagogic;
7. **Ciobanu Iana**, psiholog; Direcția generală educație, tineret și sport, Centrul psiho-socio-pedagogic;
8. **Paladi Oxana**, psiholog, Institutul de Științe ale Educației
9. **Turchina Tatiana**, Universitatea de Stat din Moldova;
10. **Hariton Daniela**, psiholog de liberă practică;
11. **Gonța Victoria**, psiholog, Universitatea de Stat din Moldova;
12. **Rusnac Virginia**, Director, Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică;
13. **Moraru-Chilimar Rodica**, Director, Centrul pentru asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane;
14. **Calancea Veronica**, IMSP, Spitalul Cilnic Republican;
15. **Chihai Jana**, USMF „N. Testemițanu”;
16. **Gherasim Silvia**, MSMPS;
17. **Munteanu Lilia**, psiholog, Ministerul Apărării;
18. **Sîmboteanu Daniela**, Centrul național de Prevenire a Abuzului față de Copii;
19. **Moraru Ina**, ULIM;
20. **Niculaeș Ana**, psiholog;
21. **Bîceva Elena**, psiholog de liberă practică;
22. **Gumennaia Oxana**, psiholog, membru MNPT;
23. **Adam-Curea Iuliana**, psiholog, membru Consiliul consultativ Autoritatea Națională a Penitenciarelor;
24. **Crestenco Tatiana**, Parlamentul Republicii Moldova;
25. **Țurcanu Amelia**, Parlamentul Republicii Moldova;
26. **Sarivan Ana**, Parlamentul Republicii Moldova;
27. **Guceac Andrei**, Parlamentul Republicii Moldova;
28. **Gîrlea Igor**, Parlamentul Republicii Moldova.